

ABONAMENTUL:
 Pe un an . . . 28.— Cor.
 Pe jumătate an 14.— „
 Pe 3 luni . . . 7.— „
 Pe o lună . . . 2.40 „
 Pentru România și
 străinătate:
 Pe un an . . . 40.— franci.
 Telefon
 pentru oraș și Interurban
 Nr. 750.

ROMÂNUL

REDACȚIA

și ADMINISTRAȚIA
 Strada Zrinyi Nrul 1/a
 INSERTIUNILE
 se primesc la admini-
 stratie.
 Mulțumite publice și Low
 deschis costă șirul 20 fil.
 Manuscrisurile nu se in-
 napolază.

Arhiducele Franz Ferdinand.

De aniversarea lui 28 Iunie.

In cartea istoriei lumii trebuie să căutăm mult, până dăm de un an atât de bogat în evenimente, ca cel ce se apropie acum de sfârșit. Fiecare clipă a prezentului e atât de plină de întâmplări mari și importante, încât ceea ce se petrece cu câteva săptămâni înainte începe a dispărea din memorie. Inșă un eveniment va apăsa cu aceeași greutate inimile tuturor acelor, cari se numesc cetățeni ai monarhiei: aducerea aminte de acea Duminică năpraznică, a cărei întâia aniversare o avem azi, în 28 Iunie, aducerea aminte de moartea arhiducelui Franz Ferdinand și a nobilei sale soții ducesa Sofia de Hohenberg. Cauza acestei aduceri aminte consistă atât

Și de fapt, lovitura a fost greu simțită. Am fost atinși până în inimă. Mândria împărăției ni-au răpit'o ucigașii, pe omul care era merit, de a conduce frânele statului, cu o energie de fier, cu putere neistovită, cu credință sfântă; acel om, căruia bătrânul împărat i-a lăsat hotărârea în toate chestiunile armatei și care avu parte la organizarea ei cu nime altul, acel om a fost jertfa perfidiei dușmane. Jalea izbitoare, pe care a încercat'o monarhia noastră de Săn-Petru 1914, a produs în tabăra dușmanilor noștri batjocură și bucurie ascunsă.

Inșă ei s'au înșelat. Arhiducele era mort, inșă opera care a împlinit'o el ca întâiul co-

a răsărit și a înflorit pe câmpiile de luptă ale războiului mondial, al cărui întâi erou mort a fost el. Arhiducele Franz Ferdinand n'a murit, spiritul său, mărinimia sa trăiește în armată, care sub conducerea mareșalului ei arhiducele Friederich a dat dovezi strălucite ale perseveranței sale și a câștigat o victorie după alta, trăiește mai departe în popoarele monarhiei...

(F. M. Streffleur.)

In țara munților cu zăpadă veșnică.

Intre uriașii cari se luptă pe arena războiului din Occidentul Europei stă ca într'un cerc de foc un popor mic, dar brav, gata a apăra pământul său față de orice încălcare. Dacă uriașii au trecut granițele celor două state mici, — Belgia și Luxemburgul, —

ce au avut nenorocul să stea în calea intereselor celor puternici, — Elveția pare cu totul apărată de invaziunea străină, deși calea cea mai scurtă dintre Italia și Germania poate fi pe pământul ei.

Apărată de munți uriași și de o masă de oameni armați — de întreg poporul la nevoie — Elveția își poate păstra neutralitatea, deși este literalmente înconjurată de popoare cari se războiesc între ele.

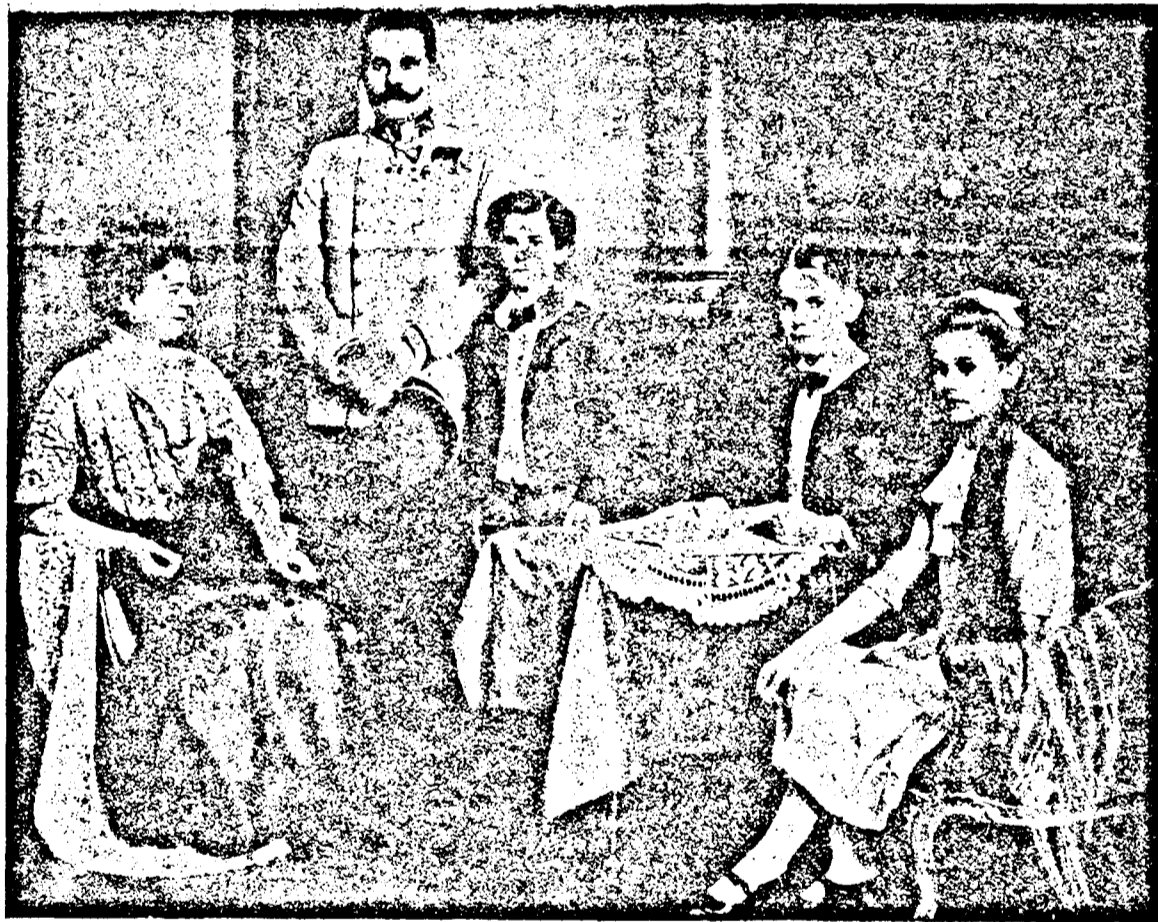
Natura a înzestrat mica țară cu pozițiuni naturale inexpugnabile și a protejat curajul popor elvețian prin ele împotriva încălcărilor din afară. Drumul prin Elveția dacă poate fi scurt este inșă cu atât mai primejdios cu cât ar trebui să supui un popor de alpiniști cari știu nu numai să înfrângă piedecile prăpăstiilor și colțurilor stâncoase abrupte, dar și puterea cutezătorului ce ar încerca să încalce plaiurile totdeauna verzi și smălțate cu zăpadă veșnică.

Poporul elvețian obișnuit să-și câștige existența din pământul puțin îmbelșugat, a știut să folosească acum și altădată colțurile pietroase în apărarea patriei a cărei înfăptuire a cântat'o în versuri sublime Schiller.

Umbra marelui Tell plutește deasupra munților Elveției și în suflet vibrează armonia unui cald patriotism ce înnurile de slavă ridicate de poetul german au deșteptat în mediul cel mai prielnic desvoltării conștiinței naționale. Despărțiți ei inșiși, după limba ce-o vorbesc, Elvețienii simt la unison îndemnul nobile ale apărării patriei comune, dând cea mai strălucită pildă de patriotism și înțelegere a rostului lor de popor în lume.

De aceea nu cu mari greutate au reușit să înjghebeze o puternică armată, gata totdeauna la sacrificii. De aceea, astăzi plăieșii veghează pe culmile munților și în văi așteaptă gata poporul la primul semnal de luptă și apărare.

Deși n'au armată permanentă, Elvețienii se instruesc în școli și în cazărmi în știința

Ultima fotografie a arhiducelui Francisc Ferdinand.

in pierderea grea ce am suferit'o, cât și în semnul cel îngrozitor al sortii ce ni s'a arătat pentru viitor în această jertfă mare.

Dintr'odată s'a rupt în două vâlul îndărătul căruia dușmanii Austro-Ungariei ascunseseră planurile lor de nimicire.

Ce-i drept, de ani de zile cei ce stau azi în câmp ca potrivnici ai monarhiei au dus lupte ascunse împotriva noastră: pe timpul crizei în urma anexiunii, în Tripolis, pe câmpiile de luptă ale Balcanului, în Albania. Inșă înainte de a se veni la lupta pe față, voiau ei să ne deie o lovitură, care să fi fost cu o mare, hotărâtoare înfrângere: ei uciseră pe furis pe moștenitorul nostru de tron, cu nădejdea de a-i da cu aceasta monarhiei dunărene lovitură de moarte.

laborator al împăratului, stătea puternică, având seriozitatea strălucită a spiritului său și o voință fermă de granit. Furtuna mare, care a pornit asupra Europei, îndată cum s'a închis la Artstetten cripta solitară a moștenitorului de tron și a soției sale, a aflat acea puternică Austro-Ungarie, al cărei fiu cel mai credincios a fost el. Armata Austro-Ungariei s'a arătat vrednică de personalitatea puternică a inspectorului ei general și marina de războiu, creațiunea sa cea mai scumpă, a dovedit, că nu e flotă în lume, care să-i fie superioară ca ținută și curaj.

Dușmanii perfizi, fărădelege, au putut să-l ucidă pe arhiduce. Inșă sămânța care a pus'o el în scumpul pământ al patriei, în credință nestrămutată în mărimea patriei sale,

Numărul poporal pe 1 an 4 cor.

Prețul unui exemplar 10 fileri.

Numărul poporal pe 1/2, 2 coroane

purtării armelor. În fruntea milițiilor au un generalisim — ca toate armatele regulate.

Acesta, — *Ulrich Wille*, astăzi — având comanda supremă, va avea și puterile discreționare în caz de războiu.

Comandant și soldați, așteaptă cu încredere, dar cu liniște clipa cea grozavă, cu convingerea că nimeni nu poate să le înfrângă curajul și puterea.

Consecințele politice austriace în chestia Dunărei.

Acum după mai bine de 30 ani dela această ciocnire de interese pe Dunăre, putem cu toată siguranța constata cine a câștigat de fapt pe urma conferinței dela Londra (1883).

Cu toată îndărătnicia diplomației sale, Austria nu a câștigat nimic, căci planurile sale au căzut fără speranță de a se mai realiza. În schimb prin procedura sa la Londra, a dat puțință Rușilor de a se întări pe Dunăre; tăindu-se canalul *Polunoșnoi*, dela gura Kiliei, s'a deschis flotei rusești poarta de intrare pe Dunăre.

Ce urmărea în definitiv Austria prin acea comisiune mixtă pe Dunărea noastră?

Având dreptul de poliție a navigației dela Portile de fer la Galați, Austria își pregătea dreptul de moștenitoare ca putere executivă în locul comisiunii europene a Dunărei, atunci când aceasta s'ar desființa.

Ajunsa aci, Austria ar fi avut mijlocul de a exercita comanda economică în toate porturile, pe întreg cursul fluviului până la mare.

Prin situația excepțională și privilegiată ce voia să-și asigure, ajungea să aibă monopolul navigației fluviale, să pună piedeci importului din occident, ca fără concurență să plaseze produsele austriace în toate țările udate de Dunăre. Ungurii aveau interes să îngreneze exportul grâului românesc în sus prin Portile de fer, și în jos spre mare, pentru a nu concurea exportul grâului unguresc prin Fiume.

Politica austriacă nu a reușit; încercarea era prea tardivă, dezvoltarea pe care o luase deja România și instinctul de conservare națională putuse să facă față acestei tutele eco-

nomice, care poate ar fi reușit înaintea tratatului dela Paris (1856).

Despre pretențiile unei asemenea politici economice pe Dunăre, astăzi nici nu mai poate gândi cineva.

Situația noastră economică pe această porțiune a Dunărei, dela Galați la Portile de fer, este cu totul schimbată prin marele export, prin dezvoltarea și utilizarea porturilor și a navigației românești, prin lucrările hidraulice și întreținerea cu bani și mijloacele noastre a acestui meș canal internațional. După ce vom scăpa de bariera taxelor dela Portile de fer, ne rămâne ca prin avantajele ce am început a face deja cu Sârbii și Bulgarii, să avem *de drept*, aceea ce stăpânim *de fapt* în chestia Dunărei de mijloc. Problema grea a viitorului nu mai este chestiunea acestei părți de fluviu; *stăpânirea Dunărei de jos și a gurilor fluviului*, aceasta este o chestiune de interes european și interesul propriei noastre existențe de stat independent.

(„Viata Românească”).

Jean Bart.

Sven Hedin către Români.

— Un apel. —

(Urmare).

Slăbiciunea Angliei s'a dovedit și prin faptul că a adus ajutoare din toate continentele. Introducerea de Negri împotriva unui popor de rasă albă este o nelegiuire din punct de vedere religios, o barbarie din punct de vedere cultural. Nici un popor nu poate scuza o asemenea lipsă de scrupul, nici un timp nu va șterge o asemenea pată de rușine.

Pressa engleză ne asigură, că vrea să distrugă numai militarismul german care e o primejdie pentru pacea Europei. Dar de militarismul maritim englez nu se vorbește niciodată, care are scopul de a opri altor state accesul și creșterea de putere și de influență în pământuri mai depărtate. Și în ce privește militarismul german, se dovedește acum că Germania ar fi fost distrusă dacă nu ar fi avut o armată neîntrecută și o flotă care să se poată măsura cu flota engleză. În asemenea timpuri nu sunt de disprețuit organizările militare. Eu am auzit ofițeri superiori din statele neutrale cari nu vorbeau decât de convingerea lor că Germania nu poate fi învinsă, chiar de ar interveni și alte state europene contra ei.

Anglia a mai cercat și pe altă cale — aceea a foamei — dar a greșit și aici ca totul. În Germania este încă prisos de toate chiar peste timpul recol-

telor viitoare. Pentru a înfrânge Germania îi este permis Angliei orice. Cultura rusă este laudată, cea germană batjocorită pe toate tonurile. Ea caută să dăruiască Rusiei o creștere de putere care ar fi o primejdie nu numai pentru Europa, dar și pentru ea în India. Totuși nu a obținut nimic până acum! În Germania nu se găsește un singur soldat străin, și Anglia stă neputincioasă față de puterea fizică și morală a întregului popor german.

Am fost apoi pe frontul de răsărit. Am stat o lună la feldmaresalul Hindenburg care a acoperit de glorie armatele sale, apoi am fost la marele duce Josef Ferdinand, la armata lui Pflanzer, la armata germană de sud și de curând la a II-a armată germană a excelenței v. Mackensen care în unire cu frații de arme austro-ungari a alungat pe Ruși din aproape întreaga Galiție.

Am avut ocazia să văd acest marș triumfal din victorie în victorie, să văd cu ochii proprii ce a făcut această armată, ce număr înspăimântător de masse rusești a respins și nimicit.

Dar numărul nu înseamnă mult și curajul soldaților ruși nu ajunge pentru a învinge organizarea, priceperea și materialul dușmanilor.

Aceasta provine din cauza că fiecare soldat din armatele centrale știe pentru ce luptă, însă printre nenumărații prizonieri ruși cu cari am vorbit, nu am găsit unul care să știe pentru ce e acest războiu și ce va câștiga Rusia din el. Și cum să te aștepti dela țărani și muncitorii din imensul imperiu să știe, sau dela Tătarii din Ufa și Kazan.

Dela 2 până la 15 Maiu s'au făcut în Galiția 174.000 prizonieri ruși și în Jaroslau am aflat printr-o veste adusă de un aeroplan că sosesc noi transporturi de prizonieri. În Rusia se zice că materialul omenesc joacă un rol mic, dar ce să zicem de materialul de războiu ce au pierdut și părăsit Rușii în Galiția.

Ce au câștigat Rușii?

Puterile din apus au considerat Rusia ca tăvălucel cel mare care era să sfârșească toată cultura germană. Marșul spre Berlin era un lucru simplu — în timp ce Francezii și Englezii, țineau pe loc armata germană. Și acum, afară de peste un milion de prizonieri, nici un soldat rus nu e pe pământ german.

Toată Polonia apuseană e luată, Suwalki, sudul Curlandei sunt în mâni dușmane. Valora acest rezultat cât cele 4 milioane de soldați, la cari se evaluează pierderile armatelor rusești? Întrebarea nu cere răspuns. Ceea ce e sigur, e că războiul a fost nenorocit pentru Rusia.

(Sfârșitul în nrul viitor).

Gazel.

— Prin os scumpilor mei morți. —

*Să pleci! cu chipul aurit
Măritul soare-a răsărit!*

*Te cheamă-a vieții sbuciumare
La lupte și la suferit.*

*Că spini atâția sunt pe cale
Copile drag la drum pornit!*

*...Tu plângi? oare cu plâns pornit
Acei ce viața-au cucerit?*

*Și ținta ta-i să-nvingi viața
Să-nvingi mormântul trist, cernit!*

*Și ținta ta-i să porți în tine
Lumina ceriului mărit!*

*Și ținta ta-i să strigi la moarte
„Pământule te-au biruit!”*

Ovidiu Hulea.

Impresi din văzduh.

Pagină dedicată ofițerilor aviatori.

Aerodromul.

În goana automobilului traversăm străzile mărginașe și prăfuite ale Bucureștiului și ne îndreptăm spre școala de aviație.

Intrăm într-o cazarmă cu un aspect neobișnuit: un singur grilaj numai spre stradă și nimic mai mult; aici îngrădirea severă a cazarmilor nu există... locul liber pentru avânt...

În curte un mic pavilion cu aspect drăguț pentru ofițeri, iar alături hangarele roșiatice se înalță fără nici o podoabă spre cer; în fața lor câmpul își așterne verdeața vioaie de primăvară; în dreapta aleargă dealungul dunga cenușie a drumului de fier, iar stânga e ținută de frunzișul unor copăcei plantați cu regularitate... și între marginile acestea pământestești, soldații trec în paș de delirare sub comenzi severe.

E ora 5, mai avem aproape o oră și jumătate până vor începe sborurile.

Până atunci, condus cu amabilitate de d. căp. Adamovici, unul din profesorii școlii, vizitez hangarele; aici sunt aparatele cu cari se face școală; au paține de lemn, alături de roticelele de gumă; ele nu se înalță prea sus...

În altă parte, vedem aparatele ce-și iau sborul în înălțimi amenințătoare, un Fahrman, un biplan Bristol-Coandă, un Taube, un monoplan Bristol-Coandă...

În fața acestor mașini suple rămâi fără de voce în admirație... Un schelet simplu de lemn, bine legat în oțel, aripi mari fantastice legate de dânsul și o mulțime de sârme ce străbat în toate direcțiile... În mijloc locuri pentru pilot și observator, iar în spate, sau în față, motorul, cu helicea, sunt inima întregului corp neînsuflețit, cu care omul străbate văzduhul, dovedind cu prisosință geniul lui creator, care rând pe rând învinge și cele mai ascunse forțe ale naturii...

Mai departe vizităm atelierele; construcțiile de aparate noi, motoare în reparație, iar mai la o parte un pavilion, în care vedem un aeroplan „Vlaicu”, nemaî condus de nimeni, iar alături de el sfărâmurile, sub care și-a găsit moartea nefericitul sburător.

Sborul.

În acest interval câteva aeroplane sunt scoase din hangar; sunt invitat să sbor cu un biplan, condus de d. locotenent Rătescu, un întrepid și excelent aviator.

Iau loc îndărătul pilotului, într-o cutie în care stau puțin cam înghemuit; motorul sbârâie cu putere în spate; îmi trag cascheta bine pe urechi, suntem aproape gata de plecare; ărică nu mi-e de loc, căci pentru sborul acesta aș fi înfrunțat orice pericol.

Încă două... trei secunde, helicea a ajuns aproape de 1200 învârtituri pe minut, aparatul

Războiul.

Telegrame oficiale.

Biroul telegrafic ungar ne trimite spre publicare următoarele telegrame oficiale:

Budapesta. — 26 Iunie. Se comunică dela cartierul principal:

Pe frontul rusesc: Grupul dela răsărit al armatei lui Pflauser a respins între Prut și Nistru din nou atacul trupelor rusești în număr covârșitor. În cursul acestor lupte, inamicului i-a reușit să ne spargă frontul într'un punct. Azi noapte inamicul a înaintat spre atac în mai multe șiruri. Soldații din șirul dintâi nu aveau arme și mâinile le ridicaseră în semn de predare. Din cauza aceasta n'am împușcat asupra lor și așa au ajuns până la pozițiunile noastre. Rușii în fața pozițiunilor noastre au aruncat în tranșeele noastre grănatele de mână ce le aveau ascunse în buzunare, când au sărit înainte șirurile dindărăt ale inamicului. Trupele de întărire, sosind l-au scos pe inamic după o luptă grea din pozițiunile noastre și a făcut mai multe sute prizonieri. Inamicul a repetat asaltul în cursul zilei și azi noapte în diferite puncte ale frontului nostru. Toate aceste atacuri ale Rușilor le-am respins cu mari pierderi pentru inamic. Linia noastră de bătaie e deplin neschimbată. În luptele aceste s'a distins în chip deosebit regimentul de husari-honvezi Nr. 6 și honvezimea croată. În celelalte părți ale frontului armatei lui Pflauser-Faltin e liniște. Pe înălțimile ce se ridică spre miazănoapte-răsărit dela Zurawno și la Chodorow luptele continuă. Trupele aliate au ocupat cu asalt mai multe localități și au respins contraatacurile rusești. Situația în Galiția, de altcum, e neschimbată. În Polonia rusească pe linia Zawichost-Sienna-Ilza s'au desfășurat lupte.

Pe frontul italian: Pe frontul dela Isonzo continuă încă comanda inamicului. Mai multe atacuri repetate de Italiani împotriva podului dela Gorizia le-am respins din nou cu mari pierderi pentru ei. În regiunile frontierei din Carintia și Tirol nu a avut loc vre-un eveniment de însemnătate.

Berlin. 26 Iunie. — Se comunică deal marele cartier general:

Pe frontul occidental: Luptele cu baioneta ce se dau de zile neinterupt spre nord dela Souchez și la jumătate drumul dintre Souchez și Neuville, pentru pozițiunile noastre, cari se mai găseau în mâinile inamicului s'au terminat. Azi noapte am scos din tranșeele noastre și pe cel din urmă Francez. Inamicul a dus în luptă în sprijinul său forțe proaspete, de ambele părți ale înălțimii Loretto și spre sud dela Souchez încă ieri seara, dar le-am respins și pe aceste. În Champagne, la Souain, am aruncat în aer părți din pozițiunile inamicului. Spre ost dela Perthes Francezii

și-au distrus fortificațiile lor proprii prin explozii greșite. Pe înălțimile Meuse, spre apus dela Combres e în curgere o luptă inversunată. Inamicul a întreprins azi de 4 ori atacuri tot cu trupe proaspete, în șiruri adânci de ambele părți de Tranchée, pe un front lung de vre-o 5 kilometri. Aceste atacuri s'au prăbușit aproape pretutindeni de focul nostru. Unde inamicul a pătruns în tranșeele noastre, l-am aruncat afară cu mari pierderi pentru el în luptă piept la piept. Reîmpingându-l pe inamic am ocupat spre apus de Tranchée o poziție avansată a dușmanului, iar spre răsărit dela aceea inamicul mai ține în stăpânire o mică parte din tranșeele cucerite în 20 Iunie.

Atacurile inamicului date împotriva avantposturilor noastre la Leintrey (spre ost dela Luneville) au dat greș.

Dela începutul marelui lupte la Arras aviatorii noștri dau lupte cu adversarii lor pentru stăpânirea văzduhului. Ambele părți au suferit pierderi; ale noastre n'au fost zadarnice. De vre-o câteva zile ai noștri câștigă vădit superioritatea.

Pe frontul oriental: Regimentele din Württemberg au ocupat cu asalt, spre miazăzi-răsărit de Oglenda (spre miazănoapte dela Prasniz) pozițiunile rusești de ambele părți ale părăului Murawka și le-a menținut împotriva mai multor contraatacuri rusești, întreprinse noaptea. Am capturat 636 prizonieri și 4 mitraliere.

Pe frontul sudoriental: Atacul armatei generalului Linsingen progresează pe tărmlul de miază-noapte al Nistrului. Tărmlul de dreapta al râului îl stăpânește la Haliciu încă inamicul.

Dela începerea atacului peste acest râu armata a făcut în 23 Iunie 3500 prizonieri.

Între Nistru și regiunea spre răsărit dela Lemberg urmărirea inamicului continuă.

Budapesta, 27 Iunie. — Se comunică dela cartierul general:

Pe frontul rusesc: După înfrângerea ce au suferit-o la Lemberg și spre miazăzi dela oraș, Rușii s'au retras cu forțele lor principale spre răsărit și pe înălțimile ce se ridică la răsărit de Dawidowska și la Jarikow-Stari s'au întors împotriva noastră din nou cu mari forțe. Pe acest front trupele noastre au ocupat în lupte de mai multe zile pozițiunile avantposturilor inamice și s'au apropiat până la distanță de asalt de pozițiunile principale ale inamicului, în cari am pătruns în sfârșit în mai multe puncte. Mai cu seamă la Debica și în sectorul spre miazănoapte l'am respins pe inamic din un front încheiat.

De azi dimineață, Rușii se retrag iarăși pe întreg frontul. Inamicul se retrage și spre miazănoapte dela Zolkiew din fața trupelor aliate care îi urmăresc.

Pe cursul superior al Nistrului continuăm lupta. Trupele în marș au ocupat după o luptă inversunată înălțimile dela Bukasowce.

Dela Haliciu pe Nistru în jos, precum și la frontiera Basarabiei e liniște.

În luptele din urmă, singur armata lui Böhm-Ermolli

a făcut prizonieri din 21 până la 25 Iunie 75 ofițeri și 11.100 soldați ruși și a capturat 26 de mitraliere.

Pe frontul italian. Ieri am respins un atac al inamicului întreprins dealungul canalului dela Monfalcone, spre miazăzi dela Sagrado. Dealtminteri dealungul Isonzoului precum și pe celelalte fronturi s'au dat numai lupte de artilerie.

Berlin, 27 Iunie. — Se comunică dela marele cartier general:

Pe frontul occidental. Impușcăm asupra artileriei inamice așezată lângă biserica catedrală din Arras. O pulberărie a fost aruncată în aer. În Argonnes spre miazănoapte dela Vienne la Chateau am ocupat cu asalt o tranșee și am menținut-o față de mai multe contraatacuri franceze. Zădărnind în zilele din urmă încercările inamicului ca să ia în stăpânire teritoriul care l'am cucerit dela el, în 14 Iunie, de ambele părți de Tranchée, l'am surprins ieri pe inamic prin un atac împotriva coamei de munte ce se găsește spre miazăzi-apus dela Les Eparges, pe care am luat-o în stăpânire după o scurtă luptă. Inamicul a făcut în cursul nopții sfiorări, ca să recucerească coama de munte, dar atacul a dat greș.

Pasajul din comunicatul oficial francez din 16 Iunie despre capturarea la Beau de Sept a 4 mitraliere germane e inventată. Inamicul cu prilejul contraatacurilor ce l-ea întreprins după înfrângerea sa n'a putut străbate în nici un punct aproape de poziția ce am ocupat-o. Din contră prada de război ce am făcut-o a sporit la 268 prizonieri, 2 tunuri-revolver și 7 lansatoare de mine, mai mari și mai mici.

Pe frontul oriental: Nici o schimbare esențială.

Pe frontul sudoriental: Trupele germane au ocupat cu asalt după o luptă inversunată înălțimile de pe tărmlul drept al Nistrului, spre miazănoapte-apus dela Haliciu, între Bykacowce și Chodorow și urmărind pe inamic au ajuns în regiunea Krehcow (la jumătate drum între Zurawno și Rohatyn). Trupele hannoveriene au ocupat pozițiunile inamicului, ce se găseau la miazăzi-apus dela Rawaruska, capturând cu acest prilej 3500 prizonieri și mai multe mitraliere. Rușii s'au folosit și cu acest prilej de obiceiurile lor, ca să înșele trupele noastre în apropiere de ei fluturând batiste albe, ca apoi să le impuște. Aceste trupe rusești le-am nimicit.

Budapesta, 27 Iunie. — Se comunică dela comandamentul flotei: Un submarin al nostru a torpilat și a scufundat în 26 c. în părțile nordice ale Mării Adriatice un torpilor italian.

Lupte la granița Serbiei.

Semlin. — *La granița Serbiei din când în când se dau ciocniri de mai puțină importanță. Joi, trupele noastre, scoase din răbdare au trecut pe insula Skela, ocupată de Sârbi. Cu toate că Sârbi au fost mult mai numeroși decât ai noștri, trupele noastre au nimicit patrula sârbă. Sârbi au avut vre-o 30—40 morți și vre-o 60 de răniți. Soldații noștri s'au întors cu 40 prizonieri.*

e lăsat liber și începe a rula pe pământ, zguduindu-se nițel de neregularitățile terenului...

O ușoară emoție îmi străbate sufletul...

În fine... zguduirile încetează, ne-am ridicat în aer... m'am despărțit pentru câțva timp de tot ce e pământesc... în jurul meu nu mai sunt îngrădiri... patimile și întreaga omenire rămân jos, în praful tuturor zilelor...

Motorul sbârâie voioșeste... Vântul vâjâie cu tărie biciuindu-mi fața, împiedecându-mi puțin vederea... Aparatul se înalță mai sus și tot mai sus; este imposibil să-ți poți da seama cât de repede străbați prin aer...

N'am nici o senzație de ameteală... privesc fără saț în jurul meu, cam desorientat; mă uit în jos; văd lucrări de-ale soldaților pe câmp, șanțuri, arături, o pădurice, oameni mici, pitici, ce se mișcă anevoie; un călăreț cu haina roșie-tică... mai departe Bucureștiul îmbrobodit de un vâl străveziu de fum și praf...

Cu cât ne înalțăm mai sus, cu atât lumea de jos apare mai mică, cu atât orizontul se deschide mai larg...

O puternică senzație de mulțămire, de fericire mă cuprinde, aș vrea ca șborul acesta să dureze nedefinit...; e un vis pe care acuma îl trăiesc în realitate! Sub noi o lume întreagă se sbate în nimicuri, își frământă în clipe trecătoare patimile și vanitatea, pe când noi, sus, în înălțimi albastre planăm deasupra tuturor, bravând veseli și curajoși moartea, ce ne-o poate aduce orice clipă!

Aparatul se pleacă mereu spre stânga... vi-răm în această parte, câteva clipe în urmă, suntem deasupra Bucureștiului... apoi ne înturnăm deasupra câmpului de aterizare... Deodată aparatul cade înainte; o clipă de groază, repede risipită, nu era nimic periculos, am scoborit „picat”, fiind nevoiți a ateriza, căci motorul nu ne mai furniza cele 1200 de învârtituri reglementare.

Cu regret mă despărțeam de văzduhul miraculos, în care mă simții „altul” câțva timp... ne apropiam cu o mare iuteală de pământ... câteva salturi puternice, apoi însăși rușajul zdruncinător și încet, încet ne-am apropiat de aerodrom.

Strâng cu căldură mâna simpaticului meu pilot, coborâm împreună și intrăm în cercul celorlalți aviatori.

Sufletul aviatorului.

În jurul nostru conversația se încinge vioaie și spirituală. Camarazii mă întreabă de impresiile ce am avut, discuția variază.

Este ceva deosebit în tinerețea aceasta ce se resfrânge puternică și nepăsătoare din trupuri bine legate...

Toți sunt gata în fiecare moment să-și jertfească viața pentru triumful unei idei, pentru a servi în chipul cel mai curajos țării.

Aviatorul care înfrunta moartea în fiecare moment, se oțelește în chip deosebit, este vioi, simte ușor pericolul, își rafinează simțurile. Sufletul lui se face mai larg, mai umanitar, în fața

patimilor și a greșelilor omeniești este ertător și înțelegător... pe dânsul nu-l mai preocupă pământul, este sburător, el este sortit văzduhului și morții.

Curajul lui îți face bine, privești cu o curiozitate admirativă fața hotărâtă, ochii vioi ai aviatorului.

Un spirit de camaraderie deosebit domnește între ofițeri, între aceștia și soldați, mecanici etc.... Toți înfruntă aceleași pericole, și frăția se naște ușor.

Diracția.

Ziua ce am petrecut la școala de aviație, a fost cu drept cuvânt o zi deosebită pentru mine; am rămas cu impresii noul, ce nu se vor putea șterge ușor.

Dar dacă în toate e ordine, dacă spiritul militar al școalei nu lasă nimic de dorit, dacă veselie și camaraderia sănătoasă domnește în școală, de bună seamă că toate acestea se datoresc în mare parte conducătorului acestei școli, dlui căpitan aviator Andrei Popovici, care este un om de un tact deosebit, cu multă pricepere, și multă dragoste de muncă.

Bine secondat de profesorii școalei, dnii căpitanii Adamovici, Beroniade, Zorileanu, locot. Giosan, Petrescu, Enescu, Rătescu etc., suntem fericiți să constatăm că aici se munceste cu mult ioloz, spre binele armatei și a țării și n'ar fi rău dacă acestel școli și ofițerilor aviatori li s'ar da o și mai mare atențiune, ca până acuma.

(Mold.)

Un rezervist.

Rușii înfrânți din cauza lipsei de muniție.

Viena. — Dela cartierul presei se anunță: Rușii făcuți prizonieri în luptele dela Lemberg, confirmă că în armata rusească e mare lipsă de muniție. In cele din urmă soldații ruși primeau muniție suficientă deabia pentru o jumătate oră, iar la luptele dela Weresița un regiment a stat 5 zile fără muniție.

Proclamația socialistilor din Germania.

Berlin. — „Nordd. Allg. Zeitung” scrie: Partidul socialdemocrat din Germania a publicat în organul său „Vorwärts” o proclamație, în care arată că socialdemocrații germani și-au făcut datoria în luptele date pentru independența națională a Germaniei și arătând mai departe cum a fost primite de socialdemocrații din străinătate străduințele sale de pace constată că socialiștii din Franța și Anglia doresc continuarea războiului până la înfrângerea deplină a Germaniei.

Contrar acestei constatări partidul socialdemocrat cunoscând scopul războiului și bazându-se pe situația creiată mai recent de eroismul soldaților noștri pe câmpul de războiu provoacă guvernul, ca să arate în publicitate aplicarea, că ar începe tratative de pace pentru ca să pună capăt războiului. Apariția ziarului „Vorwärts” a fost oprită din cauza publicării acestei proclamații.

E nespuse de regretat aceasta încercare de a preveni hotărârile guvernului, ceea ce poate provoca impresia în străinătate și ceea ce fără îndoială și majorității socialdemocraților germani li-e foarte neplăcut, că se va folosi acest manifest al dorinței de pace pentru documentarea unei oboseli de războiu, ceea ce în Germania de fapt nu există. Manifestul e potrivit să trezească noi speranțe la dușmani. Indată ce evenimentele militare vor permite și situația politică va prezenta o perspectivă, ca să se poată iniția cu succes tratative de pace, guvernul își va face datoria. Până aunci pentru poporul german există numai o poruncă; Perseveranță!

Muntenegrenii au ocupat San Giovanni di Medua.

Lugano. — Muntenegrenii au ocupat San Giovanni di Medua și acum sunt în drum spre Alessio. E iminentă o mare luptă.

Lupte de artilerie la Dardanele.

Constantinopol. — Agenția Milli anunță dela cartierul turcesc: La Ari burnu se dau lupte de artilerie. La Sedilbahr artileria inamică a deschis un foc violent împotriva artileriei noastre din dreapta, dar fără succes. Bateriile noastre din Anatolia împușcă cu vehemență asupra inamicului.

Tratatul ruso-român și înfrângerile rusești.

„Dreptatea” din București scrie:

O întrebare foarte mult desbătută în toate cercurile, dela mai umile până la cele mai competente, e următoarea: dacă tratativele între Rusia și România chiar dacă s'ar sfârși printr-o complexă înțelegere și o integrală primire a tuturor condițiilor puse de guvernul român în acest caz s'ar putea efectua intrarea în acțiune a României față de înfrângerile așa de grele suferite de armata rusească în timpul din urmă? Acum, când Rușii sunt nu numai așa de departe de Carpați dar în ajutorul zilei când vor fi complet gonțiți din Galitia, ar fi posibilă o cooperare a României cu Rusia.

Am crezut interesant să căutăm un răspuns autorizat la această întrebare, și l'am putut găsi la unul din cei mai distinși militari ai României. Acesta a răspuns:

— E cert că în urma ultimelor înfrângeri rusești — a căror cauză nu e numai lipsa de muniții ci și alte lucruri — armata mareului duce Nicolae trebuie să fie într-o foarte precară situație. Reconstituirea unităților — fatal risipite și amestecate într-o retragere pripită ca cea

a Rușilor — cum și revizuirea și refacerea necesară a comandamentului inferior vor lua trupelor țării cel puțin 2 luni de așteptare.

Ar putea intra acum România? Ar fi un lucru: 1. hazardat și 2. inutil.

inutil fiindcă ar însemna să prelungim durata războiului nostru cu câteva luni atât cât ar trebui Rușilor pentru ca o cooperare cu dânsii să fie posibilă. Nici Rușii n'ar putea cere intrarea noastră în acțiune, fiindcă ar fi să ne epuizăm zadarnic înainte ca ei să fie în măsură a folosi ajutorul nostru.

INFORMAȚIUNI

Arad, 28 Iunie 1915.

Răsplata eroismului. Într'unul din numerii trecuți ai ziarului nostru s'a scris despre moartea eroică a viteazului căpitan de infanterie Valeriu Moga. În articol de fond s'a apreciat după merit și dreptate fapta acestui mare căpitan român, care a făcut cinste regimentului său și neamului din al cărui sin s'a ridicat ca un vultur aprig până la înălțimile pe cari numai sufletele alese și mari le pot atinge. Acum ne bucurăm și mai mult de această faptă, căci vedem că jertfa stântă adusă pe altarul patriei si-a primit binemeritata răsplată. Din izvor autentic ni se comunică, că Maj. Sa a încoronat jertfa căpitanului Moga cu ordul „Coroana de fer cl. III”, iar familiei eroului decedat, constătoare din soție și 2 băieți, i s'a acordat preagrațios o pensie de major plus 5 procente beneficiu special pentru creșterea copiilor. Simțim o mângâiere deosebită văzând aceasta îngrijire părintească pentru orfanii eroului dela Manilowa și le dorim ca Dzeu să-i inzestreze cu aceleași virtuți și sentimente, pe cari le-a avut părintele lor. Regimentul nr. 85 a decis, ca după trecerea vijeliei războiului să ridice pe culmea Manilowa, spre sudvest dela Baligrod, un monument în amintirea eroicelor lupte ce s'au dat acolo. Pe acest monument va străluci în primul loc numele căpitanului Valeriu Moga, care își doarme acum somnul de veci într'un mormânt comun cu feciorii Maramurășului, toți eroi și viteji ca și căpitanul lor. La mormântul acestor eroi ai neamului nostru nu vor cădelnița preoții noștri, nici ochii mamelor și nevestelor obidite nu-l vor uda cu lacrimi de foc, doar brazii voinici de le-or spune câte-un cuvânt de mângâiere...

D. Ioan Ursu, profesor universitar în București își anunță cununia religioasă cu dsoara Lucreția Grigorescu, fiica dlui colonel N. Grigorescu din Iași, — care va avea loc Duminecă, 24 Mai v., la orele 11½ a. m. în biserica Sf. Spiridon din Iași. Sincere felicitări.

Necrolog. Floarea Cleja născ. Someșan a decedat la 22 Iunie st. n. la 12 ore din zi în anul al 32-lea al etății și al 15-lea al fericitei sale căsătorii după un morb îndelungat împărtășită fiind cu Sfintele Taine ale muribunzilor. Inmormântarea a avut loc în 24 Iunie la 2 ore d. a. în cimiterul român gr. cat. din Rodna-veche după ritul bisericeii gr. cat.

Fie-i țărâna ușoară și memoria binecuvântată. Pe defuncta o deplâng:

Ilie Cleja ca soț, Ionel, Ileana, Maria, Emil, Valerica și Ștefan ca fii și fiice. Nechifor Someșan ca tată, Maria Groze ca mamă, Ștefan, Maria și Ioana ca frate și surori, Grigore Cleja ca socru, Simon, Rodovica, Floarea, Ioana ca cumnați și cumnate.

Congresul primarilor din Ungaria, s'a ținut Vineri la Budapesta. A fost presidat de primarul capitalei, Dr. Bârczy. S'a decis să se adreseze un memoriu guvernului, care să conțină următoarele revendicări:

Prețul maximal al grâului să fie cel mult 50% mai urcat decât prețul mijlociu din timpurile normale. Să se suspende toate prohibițiile, interzicerile de import. Să se îngăduie orașelor să se aprovizioneze cu cea cantitate de grâne, cât au nevoie până la 15 Noemvrie. Guvernul să acorde orașelor o subvenție pentru eventualele pagube ce ar surveni la cumpărarea

cerealelor. La stabilirea prețurilor maximale ale făinei să se ia în considerare opinia congresului primarilor. Să se acorde o independență mai mare orașelor la aprovizionarea lor cu cereale. Contingentul de grâne al locuitorilor din orașe să fie mărit dela 12 kgr. la 15 kgr. de persoană. Rezerve de cereale trebuie să se stabilească încă la treierat. Ținându-se seamă de lipsa de ouă în Ungaria, să se restrângă exportul ouălor. In fine s'a decis crearea unui organ, cu menirea să informeze reciproc orașele despre măsurile luate. — (F. Pop. Rom.)

Prețurile plătite de armată la rechiziții. Armata, precum se știe, rechiziționează produsele alimentare, acolo, unde, pe altă cale nu este în poziție a le acvira. Cu considerare la urcarea generală a prețurilor, ministerul de honvezi a fixat acum o nouă tarifară de prețuri, după cari se plătesc din partea armatei produsele alimentare rechiziționate. Tarifa nu este unitară, ci prețurile variază după ținuturi.

Prețurile medii, de prezent în vigoare, sunt următoarele (cifrele din paranteză indică prețurile vechi):

la vite de tăiat vie, K. 1.55 (90 fil.) greutate vie;

la carnea de oaie (greutatea vie de 1 majă) 70 fil. (50 fil.);

la rămători K. 2.60—3.— (K 1.30);

la carnea de berbec prețul de 60 fil. a rămas neschimbat;

la carnea proaspătă tăiată: carnea de vită K. 2.50 (K 1.80);

la carnea de oaie K 1.60 (K 1.35), carnea de porc K 2.50 (K 1.60);

la slănină K 4.10 (K2);

la untură de porc K 4.50 (K 2.10);

la unt K. 2.50;

la orez K 1.25 (46 fil.); arpăcaș 70 fil. (40 fil.); fasole fil. 78 (fil. 35); linte K 1.40 (fil. 70); mazăre K 1 (fil. 45); macaroane K 1.50 (K 1.20); cartofi fil. 12 (08 fil.); cafea pro majă K 3.20.—; ceapă 44 fil. (fil. 16).

Vinul se plătește, ca și pân'acum, cu K 1 litrul.

Din contră a crescut prețul nutretului; fânul se plătește cu K 11 (K 9; păsatul de porumb cu K 29.80 (K 21); țărățe cu K 25 (K 12).

Lemnele de foc se plătesc cu K 14.20.

Atragem atenția intelectualilor noștri dela sate la noile prețuri fixate de ministrul de honvezi, ca în cazuri de rechiziții din partea armatei să poată instrua pe săteni, că aproximativ ce prețuri sunt în drept a pretinde pentru produsele alimentare rechiziționate.

Redactor responsabil: Constantin Savu.

Ministerul Finanțelor

Direcțiunea Contabilității Generale a Statului și a Datoriei Publice. Datoria Publică.

Nr. 31182 din 18 Mai 1915.

Publicațiune.

A 19-a tragere la sorți a titlurilor de rentă 4% amortibilă din 1905, convertită, împrumutul de 424 613 000 lei, se va efectua în ziua de 18 Iunie (1 Iulie) 1915, ora 10 dimineața, în sala specială a Ministerului de Finanțe, conform dispozițiilor stabilite prin regulamentul publicat în Monitorul Oficial Nr. 245 din 7 Februarie 1906.

La aceasta tragere se vor amortiza titluri pentru o valoare nominală de 3.130.000 lei, în proporția următoare:

6 titluri de	20.000 lei	120.000 lei.
378	" " 5.000 "	1.890.000 "
2240	" " 500 "	1.120.000 "

2624 titl. p. o valoare nomin. de: 3.130.000 lei.

Publicul este rugat a asista la tragere.

p. Directorul Contabilității Generale a Statului și Datoriei Publice,

D. Popovici